

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ *

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Κ. ΛΕΩΝΙΔΑ ΖΕΡΒΑ

Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ ἴδρυμάτος μας παραδίδων καὶ ἀγαλαμβάνων τὴν προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ σκέψις μου στρέφεται πρὸς τὸν ἀείμνηστον Ἀμίλχαν Ἀλιβιζᾶτον, δόποιος μόνον ἐπὶ ἥμισυ περίπου ἔτος ἡσκησε καθήκοντα προέδρου. Σοφαρὰ ἀσθένεια, προάγγελος συμφορᾶς, καὶ δόθάνατος ποὺ ἐπηκολούθησεν, ἔθεσαν τέρμα εἰς τὴν δρᾶσιν μιᾶς τόσον πολυπλεύρου προσωπικότητος, ἐνὸς τόσον διακεκριμένου ἐπιστήμονος.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἀκαδημίας ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ παρελθόντος ἔτους, τὴν ἀναγνωσθεῖσαν κατὰ τὴν τελευταίαν πανηγυρικὴν συνεδρίαν, περιελαμβάνοντο, ως φυσικόν, καὶ κύρια σημεῖα τῆς δραστηριότητος τοῦ ἀείμνηστον Προέδρου, τὰ δόποια δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπομνησθοῦν ἐκ νέου. Ὁλίγα μόνον θὰ ἐπεθύμουν νὰ προσθέσω :

Πρῶτον : τὸ βαθὺ συναίσθημα εὐθύνης, ποὺ διεῖπεν ὅλα τον τὰ ἔργα ώς Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας, ἡ πλήρης ἀφοσίωσις εἰς τὰ διοικητικά του καθήκοντα, ἡ εὐγένεια καὶ ἡ (ἀρχοντιὰ) εἰς τὰς συζητήσεις καὶ εἰς τὰς σχέσεις του μετὰ τῶν συναδέλφων του καὶ τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας.

Ἄφ' ἐτέρου, ἐν σημεῖον ἐπὶ τοῦ δόποίου θὰ ἐπιστήσω ἵδιαιτέρως τὴν προσοχὴν σας, εἶναι ἡ πρωτοβουλία τὴν δόποιαν ἀνέπτυξε διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ δξιοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν πόρων τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ κατόπιν προτάσεώς του καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ζολώτα σχηματισθεῖσα Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἡσκησεν ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς ἀπογραφῆς τῆς εἰς δραχμὰς καὶ χρεώγραφα

---

* Συνεδρία τῆς 15ης Ιανουαρίου 1970.

περιουσίας τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Κληροδοτημάτων καὶ εἰσηγήθη εἰς τὴν Σύγκλητον τὴν λῆψιν τῶν κατωτέρω μέτρων, τὰ δποῖα καὶ ἐπραγματοποιήθησαν :

α) Τὴν τακτοποίησιν τῶν λογαριασμῶν βάσει τῶν προκυψάντων ἐκ τῆς ἀπογραφῆς στοιχείων.

β) Τὸν διαχωρισμὸν τῶν εἰς δραχμὰς καὶ χρεώγραφα περιουσιακῶν στοιχείων τῶν Κληροδοτημάτων διὰ τοῦ ἀνοίγματος ἵδιων κατὰ Κληροδότημα λογαριασμῶν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος.

γ) Τὴν κατάθεσιν ἐπὶ προθεσμίᾳ τῶν μὴ ἀμέσου χρησιμοποιήσεως κεφαλαιών εἰς δραχμὰς τῶν Κληροδοτημάτων ἐπὶ σκοπῷ ἀναλήψεως ἐπιτοκίου 6,25 % ἀντὶ τοῦ πρότερον ἐπιτυγχανομένου 0,75 %. Αἱ καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀνῆλθον περίπου εἰς δρχ. 5.467.000 αὐξανομένων οὕτω σημαντικῶς τῶν ἐκ τόκων ἐσόδων τῆς Ἀκαδημίας.

δ) Τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας δι’ ἑνὸς ὑπαλλήλου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἄναλαμβάνων σήμερον ἐπισήμως τὴν Προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας ἐπιθυμῶ ἐν πρώτοις νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς καὶ πάλιν τοὺς κυρίους συναδέλφους διὰ τὴν τιμὴν ποὺ μοῦ ἔκαμαν νὰ μοῦ ἀναθέσουν καθήκοντα Προέδρουν.

Καὶ τώρα ἐπιτρέφατέ μον, ἀντὶ προγράμματος, νὰ ἀναφέρω παλαιάς τινας ἐπιδιώξεις τῆς Ἀκαδημίας, αἱ δποῖαι ἀρχίζονται ἥδη νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ στάδιον τῆς πραγματοποιήσεως. Οὕτω, κατ’ ἀρχήν, θὰ καταβληθῇ προσπάθεια ν’ ἀχθῇ εἰς πέρας τὸ ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἀκαδημίας, κυρίως τῆς εἰς δραχμὰς καὶ χρεώγραφα ἐκ Κληροδοτημάτων περιουσίας, περὶ τῶν δποίων ὁμίλησα προηγουμένων. Ἡδη, χάρις εἰς τὰς πρωτοβουλίας τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ἐτήσια ἔσοδα τῆς Ἀκαδημίας ηὐξήθησαν ἐτησίως κατὰ 200-300 χιλιάδας δραχμάς, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἡ Διοικήσις, κατ’ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ παρελθόν, εἶναι ἥδη εἰς θέσιν νὰ ἔχῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν σαφῆ εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως. Ἀπότερος καὶ σημαντικότερος σκοπὸς εἶναι ἡ ἀξιοποίησις τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἀκαδημίας, ἡ δποία αὖτη καὶ μόνη θὰ ἥδυνατο νὰ ἐπανεύησῃ σημαντικῶς τὰς προσόδους μας καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὸν καθορισμὸν ἐνδυνάμων ἐπιστημονικῶν στόχων. Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διερευνᾷ ἥδη μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τὴν δυνατότητα ἀναθέσεως εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην, εἰς ἐν κατ’ οὐσίᾳ Κρατικὸν Ἰδρυμα, τοῦ δλον ἔργου τῆς ἀξιοποιήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῶν Κληροδοτημάτων. Ἐφ’ ὅσον αἱ σχετικαὶ διαπραγματεύσεις καταλήξουν εἰς συμφωνίαν, αὕτη θὰ τεθῇ, ὡς φυσικόν, ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ὀλομελείας.

Ὑπάρχει βάσιμος ἐλπίς, δτι μία ἐπίσης παλαιὰ ἐπιδίωξις τῆς Διοικήσεως θὰ

γίνη ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηρῶν πραγματικότης. Ὡς ὀνομαζομένη Βιβλιοθήκη, ἡ δόποια εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν εἶναι βιβλιοθήκη ἀλλὰ ἀποθήκη βιβλίων, θ' ἀποδοθῆ εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν καὶ θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ χρήσιμον ἔργον, π.χ. διὰ τὰς ἴδιαιτέρας συνεδρίας τῆς Ὀλομελείας καὶ τῶν Τάξεων αὐλαῖς. Τὰ ράφια, τὰ δόποια περιλαμβάνουν καὶ πολλὰ βιβλία ἄνευ ἴδιαιτέρας τινὸς σημασίας, θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὸ καταλλήλως διαρρυθμιζόμενον ἰσόγειον. Οὕτω ἡ θαυμασία αὖτὴν αἴθουσα θὰ ἀνακτήσῃ τὴν παλαιὰν αὐτῆς λαμπρὰν ἐμφάνισιν.

Τέλος θὰ καταβληθῇ προσπάθεια προωθήσεως ἐνὸς παλαιοῦ σχεδίου, τοῦ ἀερισμοῦ τῆς αἰθούσης ταύτης, διόποιος ἴδιαιτέρως κατὰ τὰς ἐκτάκτους καὶ πανηγυρικὰς συνεδρίας εἶναι πλέον ἥ ἐπιτακτικός. Ὡς κατάρτισις συγχρόνου μελέτης καὶ ἥ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου δὲν θὰ προσκρούσῃ εἰς πολλὰς δυσχερείας, καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὸ εὐχάριστον γεγονός τῆς αὐξήσεως τῶν ἴδιων ἐσόδων τῆς Ἀκαδημίας.

Εἰς τὴν ἔκθεσίν τον τὴν ἀναγνωσθεῖσαν κατὰ τὴν τελευταίαν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας ὁ κ. Γερικὸς Γραμματεὺς μεταξὺ ἄλλων ἐξέθεσε λεπτομερῶς προβλήματα ἀφορῶντα εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῆς Ἀκαδημίας τοῦ τρέχοντος ἀκόμη καὶ τοῦ ἐπομένου ἔτους, καὶ πλέον συγκεκριμένως εἰς τὸ οὗτως εἰπεῖν συλλογικὸν ἐπιστημονικὸν ἔργον, τὸ ἐπιτελούμενον εἰς τὰ διάφορα Ἐρευνητικὰ Κέντρα τῆς Ἀκαδημίας ὅποι εἰδικῶν ἐρευνητῶν. Εἰς πάντα ταῦτα, ὡς φυσικόν, δὲν ἔχω νὰ προσθέσω τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῆς χαρᾶς καὶ ἵκανοποιήσεως, ποὺ αἰσθανόμεθα δλοι, διὰ τὴν ἥδη ἀπὸ τοῦδε προγραμματισθεῖσαν συμβολὴν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὰς ἐκδηλώσεις κατὰ τὴν 150ετηρίδα τῆς Παλιγγενεσίας τοῦ "Εθνους, κατὰ τὸ 1971. Ὡς συμβολὴ ἀύτη συνίσταται, ὡς γνωρίζετε, εἰς τὴν ἔκδοσιν ἵστορικῶν ἀρχείων ἀφορώντων εἰς τὴν Νέαν μας Ἰστορίαν, ὡς τοῦ Ἀρχείου Κωλέττη, καὶ εἰς τὴν διπλωματικὴν δραστηριότητα τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Εἶναι ἐπίσης εὐχάριστον, δτὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, χάρις εἰς χορηγηθεῖσας κρατικὰς πιστώσεις, ἥδεῖθη ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν Κέντρων, χωρὶς ὅμως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ὑψος. Χαμηλὴ ἀντιμισθία καὶ πολλοὶ ἄλλοι λόγοι δὲν συμβάλλουν εἰς τὴν ἵκανοποιητικὴν ἐπάρδωσιν τῶν Κέντρων. Ἐκτακτος πίστωσις ἐκ 200.000 δραχ. χορηγηθεῖσα πρὸ διλίγων ἡμερῶν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν περαιτέρω ἐπαύξησιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ.

"Ἐργον τῆς Ἀκαδημίας δὲν εἶναι μόνον τὸ εἰς τὰ Κέντρα ἐπιτελούμενον. Ἀκαδημία εἶναι οἱ Ἀκαδημαϊκοί. Ἐπιστημονικὰ ἔργα, καὶ ἔργα λόγου καὶ τέχνης ἐπιτελούμενα, δημιουργούμενα προσωπικῶς ὅποι τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἐκτὸς τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἄνευ ἐνισχύσεως ὑπ' αὐτοῦ, ἀποτελοῦν ἐπίσης προσφορὰν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν Ἐπιστήμην, εἰς τὴν Τέχνην, εἰς τὸ "Εθνος, καὶ προβάλλουν τὴν Χώραν διεθνῶς. Τὰ

ἔργα ταῦτα παραμένοντα διὰ τὸ πολὺ καινὸν ἀγνωστα καὶ μνημονεύονται ἀκόμη καὶ εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην πολὺ σπανίως. Νομίζω, ὅτι θὰ ἥτο πολὺ χρήσιμον, ἐὰν οἱ κύριοι συνάδελφοι, παλαιότεροι καὶ νέοι, συνέτασσον καθ' ὑπόδειγμα ἔκπονούμενον ὑπὸ τῆς Συγκλήτου κατάλογον τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων των ἢ τῶν ἔργων λόγου καὶ τέχνης, δὲ διποῖς θὰ ἐδημοσιεύετο εἰς αὐτοτελές τεῦχος τῶν «Πρακτικῶν». Ἐπίσης εἰς τὰ «Πρακτικὰ» θὰ ἐσημειοῦτο καθ' ἔκαστον ἔτος κάθε νέα δραστηριότης τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ εἰς τὸν τομέα, τὸν δποῖον θεραπεύει. Ἀς εὐχηθῶμεν, ὅτι κάποτε θὰ δύναται ἡ Ἀκαδημία νὰ ἔξασφαλίζῃ εἰς Ἀκαδημαϊκὸν δυνατότητας διεξαγωγῆς ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ δραστηριοποιήσεως τῶν πνευματικῶν των ἀναζητήσεων. Μία τοιαύτη δυνατότης δραστηριοποιήσεως θὰ ἥτο καὶ ἡ παροχὴ μέσων πρὸς τακτικὴν ἐνημέρωσίν των καὶ παρακολούθησιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς συγχρόνου τέχνης εἰς τὸ Ἑξατερικόν. Τοῦτο εἶναι πλέον ἢ ἀναγκαῖον διὰ μίαν Χώραν, ὡς ἡ ἡμετέρα.

Καὶ τώρα ἐπιτρέψατέ μου νὰ εὐχηθῶ, ὅπως ὅλοι μας, ἐπηνξημένοι ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς τέσσαρας ὑπὸ διορισμὸν νέους συναδέλφους ἀλλὰ καὶ ἄλλους μέλλοντας, ὅπως εὖχομαι, νὰ ἐκλεγοῦν, διανύσωμεν ἐν ὑγείᾳ τὸ ἔτος, ποὺ μόλις ἥρχισε.

Παρακαλῶ τὸν Ἀντιπρόσωπον κ. Μαρινᾶτον δπως καταλάβῃ τὴν θέσιν του.